

SYLABUS PŘEDMĚTU – PREZENČNÍ STUDIUM

Slezská univerzita v Opavě					
Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné					
Platnost akreditace do					
Kód studijního předmětu	PMFI	Kód katedry	FIN		
Název studijního předmětu	Mezinárodní finanční instituce International Financial Institutions Internationale Finanzinstitutionen				
Typ zařazení předmětu do studijních programů					
Povinný (A): HPSNP-BA, HPSNP-EI, HPSNP-FI, HPSNP-SOMA, HPSNP-VES		Doporučený ročník/semestr	1/1		
Jiný způsob vyjádření rozsahu					
Rozsah studijního předmětu	2+1	Hodin za týden	3 h	Počet kreditů	3 ECTS
Způsob zakončení	zkouška				
Forma výuky	přednáška, seminář				
Rozsah konzultací (soustředění)					
Podmínky absolvování předmětu	Povinná účast na seminářích 25 %. Esej, diskuze, průběžný test, závěrečná písemná zkouška.				
Návaznost předmětu	podmiňující	Předmět může být zapsán nezávisle na jiných předmětech.			
	vylučující				
Vyučující	interní	Doc. Ing. Daniel Stavárek, Ph.D., přednášející			
	externí				
Stručná anotace předmětu					
<p>Předmět Mezinárodní finanční instituce seznamuje posluchače se základními tendencemi ve vývoji mezinárodního měnového systému a místem i úlohou finančních institucí v tomto systému. Analyzována je činnost MMF, Světové banky, regionálních rozvojových bank, BIS, ECB a vliv jejich činnosti na vývoj světové ekonomiky i mezinárodního měnového systému. Směřuje k úvahám o možném vývoji mezinárodního měnového uspořádání v souvislosti se vznikem a budoucím rozšířením Eurozóny a dalšími úvahami o měnové integraci v ostatních regionech světa.</p>					
Struktura výkladu					
<ol style="list-style-type: none"> 1. Historický vývoj mezinárodního měnového systému 2. Novodobý vývoj mezinárodního měnového systému 3. Mezinárodní měnový fond 4. Činnost Mezinárodního měnového fondu 5. Světová banka a její skupina 6. Činnost Světové banky 7. Světové regionální rozvojové banky 8. Evropská banka pro obnovu a rozvoj 9. Banka pro mezinárodní platby 					

10. Evropská investiční banka
  11. Evropská centrální banka
  12. Historie evropské měnové integrace
  13. Současnost a perspektivy evropské měnové integrace
-
1. Historický vývoj mezinárodního měnového systému
Definice mezinárodního měnového systému a charakteristika jeho vzniku. Zlatý standard a jeho formy – standard zlaté mince, standard zlatého slitku, standard zlaté devizy. Podstata fungování zlatého standardu a analýza jeho příspěvku ke stabilitě finančního systému.
  2. Novodobý vývoj mezinárodního měnového systému
Brettonwoodský měnový systém a jeho hlavní pilíře – směnitelnost USD za zlato a fixní devizové kurzy. Postavení USD ve světové ekonomice a finančním systému, tlaky na devaluaci, Triffinovo dilema. Post brettonwoodské uspořádání, nástup plovoucích kurzů a pokusy o jejich řízení – Jamajské dohody, dohody z hotelu Plaza, dohody z Louvru. Současné mezinárodní měnové uspořádání z hlediska pozice klíčových měn a používaných devizových režimů.
  3. Mezinárodní měnový fond
Charakteristika MMF a důvody jeho vzniku. Mění se úloha MMF ve světové ekonomice a mezinárodním měnovém systému na základě vývoje jeho hlavních úkolů a cílů. Organizační struktura MMF a otázky spojené s členstvím v MMF jako členská kvóta či práva a povinnosti. Vývoj vzájemných vztahů MMF a ČR. Úvěrová činnost MMF, její vývoj a hlavní etapy.
  4. Činnost Mezinárodního měnového fondu
Činnost MMF v oblasti mezinárodní likvidity, funkce SDR jako umělé měnové jednotky a operace s ní prováděné. Úloha v MMF ve sféře devizového uspořádání a kurzových režimů. Informační, výzkumná a poradenská činnost MMF. Charakteristika základních nástrojů úvěrové politiky MMF a principů jejich využívání. Aktivity MMF ve zvýhodněném financování chudým zemím a v procesu snižování jejich vnějšího zadlužení. Představení základních směrů kritiky MMF a návrhů na jeho reformu.
  5. Světová banka a její skupina
Vznik IBRD jakožto předchůdce Světové banky. Současná organizační struktura Světové banky, členství a vlastnická struktura. Hospodaření a finanční zdroje Světové banky. Členské organizace Skupiny Světové banky – Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj, Mezinárodní asociace pro rozvoj, Mezinárodní finanční korporace, Agentura pro mnohostranné investiční záruky, Mezinárodní centrum pro řešení investičních sporů.
  6. Činnost Světové banky
Charakteristika zaměření a náplně činnosti organizací Skupiny Světové banky. Zhodnocení dosavadních vzájemných vztahů Skupiny Světové banky a ČR a perspektivy budoucí spolupráce. Úvěrová činnost Světové banky, její strategie, výsledky a základní typy poskytovaných úvěrů. Poradenská činnost Světové banky a projekty technické asistence. Reforma Světové banky.
  7. Světové regionální rozvojové banky

Vznik regionálních rozvojových bank a podstata jejich činnosti. Postavení a úkoly regionálních rozvojových bank v mezinárodním rozvojovém a ekonomickém rámci. Představení nejvýznamnějších regionálních rozvojových bank – Meziamerická rozvojová banka, Asijská rozvojová banka, Africká rozvojová banka. Organizační struktura, členství a hlasování v bankách.

8. Evropská banka pro obnovu a rozvoj
Organizační struktura, členství a hlasování v bankách. Úvěrová činnost, její strategie, hlavní principy, zdroje, rizika a výsledky. Mezinárodně politický rámec činnosti regionálních rozvojových bank a perspektivy jejich působení do budoucna. Dosavadní vztahy ČR s EBRD.
9. Banka pro mezinárodní platby
Okolnosti vzniku BIS, základní údaje a organizační struktura banky. Proces měnicích se úkoly a funkcí BIS. BIS jako fórum pro mezinárodní měnovou a finanční spolupráci. BIS jako centrum ekonomického a měnového výzkumu. BIS jako banka pro centrální banky. BIS jako agent a zprostředkovatel v mezinárodních finančních vztazích. Analýza činnosti a fungování stálých komisí BIS, zejména Basilejské komise pro bankovní dohled.
10. Evropská investiční banka
Historie, cíl a poslání EIB. Její organizační struktura, postavení a role v rámci Evropské unie. Charakteristika základních činností banky, jejich produktů a nástrojů. Analýza dosavadní činnosti a klíčových projektů EIB na území ČR. Perspektivy budoucí spolupráce.
11. Evropská centrální banka
Evropská centrální banka jako vrcholný orgán měnové politiky v rámci Evropské měnové unie. Organizační struktura ECB a Evropského systému centrálních bank. Cíl a měnová strategie ECB, objasnění dvoupilířové měnové politiky. Charakteristika nástrojů měnové politiky ECB – operace na volném trhu, stálé finanční zdroje, povinné minimální rezervy. Nezávislost a apolitičnost ECB a její měnové politiky.
12. Historie evropské měnové integrace
Počátky evropské hospodářské a měnové spolupráce – Římské smlouvy, dohody z Haagu. Plány evropské měnové integrace – Schillerův plán, Barreho plán, Wernerův plán. Had v tunelu jako první krok v oblasti měnové spolupráce. Vznik Evropského měnového systému, principy fungování a hlavní nedostatky. Krize Evropského měnového systému a Evropského mechanismu devizových kurzů v 90. letech.
13. Současnost a perspektivy evropské měnové integrace
Delorova zpráva jako základ současné podoby měnové integrace. Tři etapy vzniku Evropské hospodářské a měnové unie, politické a ekonomické aspekty evropské měnové integrace. Zavedení jednotné měny, hotovostní podoba eura. Pakt stability a růstu a současný vývoj v EMU. Budoucnost EMU, možnosti rozšíření, Maastrichtská kritéria a efektivita jejich plnění kandidátskými zeměmi.

Povinná literatura
<p>STAVÁREK, D. <i>Mezinárodní finanční instituce</i>. Karviná: OPF SU, 2003. ISBN 80-7248-208-4.</p> <p>LIŠKA, V., STAVÁREK, D. <i>Světové a regionální finanční instituce</i>. Praha: Professional Publishing, 2003. ISBN 80-86419-40-1.</p>
Doporučená literatura
<p>Articles of Agreement of the International Monetary Fund. Washington, D.C.: IMF, 1988.</p> <p>BAIMBRIDGE, M., WHYMAN, P. <i>Economic and Monetary Union in Europe</i>. Cheltenham: Edward Edgar, 2003. ISBN 1-84542-233-3.</p> <p>BALÁŽ, P., VERČEK, P. <i>Globalizácia a nová ekonomika</i>. Bratislava: Sprint, 2002. ISBN 80-89085-06-7.</p> <p>DeGRAUWE, P. <i>Economics of Monetary Union</i>. 4th ed. Oxford: Oxford University Press, 2000. ISBN 0-198-77632-2.</p> <p>GILPIN, R. <i>Global Political Economy</i>. Princeton: Princeton University Press, 2001. ISBN 0-691-08677-X.</p> <p>GOLD, J. <i>Membership and Nonmembership in the International Monetary Fund</i>. Washington, D.C.: IMF, 1974.</p> <p>KENEN, P.B. <i>The International Financial Architecture: What's new? What's missing?</i> Washington, D.C.: Institute for International Economics, 2001. ISBN 0-88132-297-0.</p> <p>LENAIN, P. <i>Medzinárodný menový fond</i>. Bratislava: Elita, 1995. ISBN 80-85323-74-5.</p> <p>MARKOVÁ, J. <i>Mezinárodní měnové instituce</i>. Praha: Oeconomia, 2002. ISBN 80-245-0431-6.</p> <p>MUNDELL, R.A., ZAK, P.J., SCHAEFFER, D. <i>International Monetary Policy after the Euro</i>. Cheltenham: Edward Edgar, 2003. ISBN 1-84542-121-3.</p> <p>MUSSA, M. <i>Argentina and the Fund: From Triumph to Tragedy</i>. Washington D.C.: Institute for International Economics, 2002. ISBN 0-88132-339-X.</p> <p>NĚMEČEK, E. <i>Mezinárodní měnový systém – otázka konvertibility, stability a likvidity</i>. Praha: Karolinum, 2000. ISBN 80-246-0081-1.</p> <p>VREELAND, JR. <i>The IMF and Economic Development</i>. Cambridge: Cambridge University Press, 2003. ISBN 0-52101-695-9.</p> <p><i>Financial Organization and Operations of the IMF</i>. Washington D.C.: IMF, 2001. ISBN 1-58906-067-9.</p> <p>IMF Survey (poslední ročníky), The World Bank Annual Report (různé ročníky), The Annual Report of the IMF (různé ročníky).</p> <p>Časopisecké články z: Euromoney, Economist, Ekonom, Politická ekonomie, Ekonomický časopis, Finance a úvěr a jiných periodik dle doporučení vedoucích seminářů.</p>
Studijní pomůcky
<p>V rámci výuky předmětu a k jeho prezentaci na seminářích jsou využívána elektronická média.</p>
Poznámky a výjimky